

הוראת מנכ"ל 3.13 - אותות סחר חוץ ליצואנים מצטיינים

1. כללי

- 1.1. משרד הכלכלה והתעשייה מבקש לציין ולשבח את היצואנים בישראל על תרומתם ופועלם לקידום המשק והכלכלה הישראלית, באמצעות הענקת אות סחר החוץ ליצואנים מצטיינים של מדינת ישראל, ליצואנים נבחרים.
- 1.2. אותות סחר החוץ ליצואנים מצטיינים יוענקו, אחת לשנה, בקטגוריות שלהלן: "אות סחר חוץ ליצואן מצטיין" ו"אות סחר חוץ ליצואן מצטיין בענף היהלומים".

2. מטרה

ההוראה נועדה להסדיר את הכללים לחלוקת אותות סחר חוץ ליצואנים מצטיינים.

3. הגדרות

3.1. "אות סחר חוץ ליצואן מצטיין"

אות המחולק על ידי משרד הכלכלה והתעשייה אחת לשנה ליצואנים שתרמו לקידום המשק והכלכלה הישראלית. האות יחולק על פי הקטגוריות הקבועות בסעיף 4 להלן.

3.2. "אזורי עדיפות לאומית"

יישובים ואזורים אשר נקבעו על ידי הממשלה כאזורים בעלי עדיפות לאומית לפי פרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית 2009-2010), התשס"ט-2009; רשימת היישובים הקובעת נכון ליום חתימת הוראה זו מפורטת באתר המשרד. הרשימה תתעדכן בהתאם להחלטות ממשלה בנידון.

3.3. "ועדת בחירה"

ועדה כמשמעותה בסעיף 9.2 להלן.

3.4. "ועדות ממליצים"

ועדה כמשמעותה בסעיף 8.4 להלן.

3.5. "יצוא"

מכירה או אספקה של סחורות או שירותים בידי תושב או תאגיד מקומי (כמפורט להלן) לתושב חוץ, כך שהבעלות או הזכות לשימוש עוברות ללקוח מחוץ למדינה.

"יצואן מעל 10 מיליון דולר"

תאגיד שהיקף הייצוא השנתי שלו היה בין 10 מיליון דולר לבין 50 מיליון דולר, בשנה שקדמה למועד חלוקת אות סחר חוץ ליצואן מצטיין.

"יצואן מעל 50 מיליון דולר"

תאגיד שהיקף הייצוא השנתי שלו היה בין 50 מיליון דולר לבין 100 מיליון דולר, בשנה שקדמה למועד חלוקת אות סחר חוץ ליצואן מצטיין.

"יצואן מעל 100 מיליון דולר"

תאגיד שהיקף הייצוא השנתי שלו היה מעל 100 מיליון דולר, בשנה שקדמה למועד חלוקת אות סחר חוץ ליצואן מצטיין.

"יצואן יהלומים"

תאגיד שהיקף יצוא היהלומים נטו השנתי שלו הוא לפחות 10 מיליון דולר, בשנה שקדמה למועד חלוקת אות סחר חוץ.

3.6 "קלאסטר (אשכול עסקי)"

ריכוז של גורמים המקיימים קשרים כלכליים זה עם זה, או תומכים ומלווים בשרשרת הערך, ואשר פיתחו התמחות במשאבים, שירותים ומיומנויות ייחודיות הנוגעים לפעילות כלכלית מסוימת לרבות גורמים התורמים לצמיחה כתשתית לפעילות העסקית כגון מנהלות, איגודים מקצועיים רלוונטיים, גופי שלטון מקומי, גופים פיננסיים, גופי מגזר שלישי ופילנתרופיה, מכוני מחקר, גופי ידע, מכללות ומוסדות אקדמיים וכד'. תחומי הקלאסטרים שיוכרו לצורך הוראה זו הם:

1. **Life Science & Healthcare** – שירותי בריאות דיגיטליים, פארמה, שירותים, ביוטכנולוגיה ומכשירים רפואיים.
2. **Desert & Climate** – מים, אנרגיה מתחדשת, חקלאות מדברית, אקלים וקלינטק.
3. **Agro- Food Tech** – פודטק, אגרוטק, ביולוגיה וחקלאות ימית
4. **Defense & Cyber** – סייבר, טכנולוגיות דו־ שימושיות, ביטחון, חלל ותעופה ובטחון המולדת (HLS).
5. **Advanced Manufacturing** – חברה תעשייתית שהטמיעה במהלך 3 השנים האחרונות אחד או יותר מהתהליכים הבאים:

1. טכנולוגיות המכוונות לדיגיטציה של המפעל וכוללות יכולות מתקדמות לאיסוף ועיבוד נתונים ולניהול המפעל באופן דיגיטלי (Big Data & Analytics, production, AI, Internet of things (IoT).
2. טכנולוגיות חדשניות המשנות את תהליך הייצור עצמו כגון ייצור בהוספה (הדפסת תלת מימד), רובוטיקה מתקדמת וכו'.
3. פיתוח של חומרים מתקדמים המביאים ליצירת מוצרים מתקדמים ובעלי ערך מוסף גבוה כגון ננוטכנולוגיה, ביוטכנולוגיה וכו'.
6. **High Tech** - פינטק ובלוקצ'יין, תחבורה חכמה ותוכנה.

3.7 "תאגיד"

תאגיד אשר התאגד בישראל ומרכז פעילותו בישראל.

4. קטגוריות את סחר חוץ

- 4.1.** את סחר חוץ ליצואנים מצטיינים יחולק בעבור שתי קטגוריות:
- 4.1.1. **את סחר חוץ ליצואן מצטיין** - מיועד ליצואנים שאינם בענף היהלומים.
- 4.1.2. **את סחר חוץ ליצואן מצטיין בענף היהלומים** – מיועד ליצואנים מצטיינים בענף היהלומים.
- 4.2.** מספר האותות שיחולקו בכל קטגוריה הוא כדלקמן:
- 4.2.1. את סחר חוץ ליצואן מצטיין – יחולקו 9 אותות יצואן מצטיין, כדלהלן:
- 4.2.1.1. 1 את ליצואן מעל 10 מיליון דולר;
- 4.2.1.2. 1 את ליצואן מעל 50 מיליון דולר ;
- 4.2.1.3. 1 את ליצואן מעל 100 מיליון דולר ;
- 4.2.1.4. 6 אותות ליצואנים הנמנים על הקלאסטרים, על פי מפתח של את אחד לכל קלאסטר פעיל.
- 4.2.2. את סחר חוץ ליצואן מצטיין בענף היהלומים - יחולק את אחד ליצואן מצטיין ליצואן אחד מענף היהלומים.

5. תנאי סף

- המועמד עומד בכל התנאים הבאים במצטבר:
- 5.1.** המועמד עונה להגדרה של "תאגיד" כהגדרתו בסעיף 3.7.
- 5.2.** היקף היצוא המינימלי;
- 5.2.1. את סחר חוץ ליצואן מצטיין – המועמד ייצא מעל 10 מיליון דולר, בשנה שקדמה למועד חלוקת "את סחר החוץ".
- 5.2.2. את סחר חוץ ליצואן מצטיין בענף היהלומים – המועמד ייצא נטו מעל 10 מיליון דולר, בשנה שקדמה למועד חלוקת את סחר חוץ.
- 5.3.** המועמד לאות סחר חוץ ליצואן מצטיין בהתאם להוראות סעיף 4.2.1.4 עומד בהגדרת הקלאסטר הרלוונטי אליו הוא מועמד.
- 5.4.** המועמד אינו בעל חשבון מוגבל ואינו נמצא בהליך של כינוס נכסים או פירוק .
- 5.5.** המועמד עומד בכללים הרגולטורים הרלוונטיים לתחום פעילותו.
- 5.6.** למועמד אין חובות בלתי מוסדרים למשרד.

6. הגשת מועמדות

- 6.1.** משרד הכלכלה והתעשייה יפרסם "קול קורא" המציע ליצואנים להגיש מועמדות ל"אות סחר חוץ ליצואן מצטיין" בהתאם לקבוע בהוראה זו. הקול הקורא יכלול פירוט המידע והנתונים הנדרשים לשם ניקוד המועמדים באמות המידה הקבועות בסעיף 7.2.
- 6.2.** כל תאגיד העומד בתנאי הסף המפורטים בסעיף 5 רשאי להגיש מועמדות ל"אות סחר חוץ ליצואן מצטיין" או ל"אות סחר חוץ ליצואן מצטיין בענף יהלומים".
- 6.3.** הגשת מועמדות תתבצע דרך המערכת המקוונת הייעודית שבנספח 1. המועמד יצרף להגשה המקוונת:
- 6.3.1. הצהרה על אישור רישום תאגיד;
 - 6.3.2. הצהרה על היקף היצוא השנתי וענפי היצוא בהם היצואן פועל, בשנה שקדמה למועד חלוקת "אות סחר חוץ" בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים והחתום על ידי רואה חשבון על אמיתות הנתונים;
 - 6.3.3. הצהרה בדבר היעדר חשבון מוגבל, הליכי כינוס או פירוק או חובות בלתי מוסדרים כלפי המשרד;
 - 6.3.4. הצהרה בדבר עמידה בכללים רגולטורים רלוונטיים לתחום פעילותו.
 - 6.3.5. מידע נוסף על החברה בהתאם לסעיף 7.2.

7. אמות מידה לבחירת המועמדים

- 7.1.** מגמת הגידול בייצוא במהלך השנה שקדמו להגשת הבקשה- ככל שמגמת הגידול גדולה יותר, כך המועמד יקבל ניקוד גבוה יותר: החל מ-30 נקודות ועד 50 נקודות מהדירוג הסופי.
- 7.2.** המועמד יקבל ניקוד בהתאם למידת עמידתו באמות המידה שלהלן, בכפוף למילוי הפרטים בטופס הבקשה המקוון (נספח 1) – הניקוד בפרק זה יהיה החל מ-0 נקודות ועד 50 נקודות מהדירוג הסופי. חלוקת הניקוד תיקבע ע"י היחידה המקצועית, לפני העיון בבקשות;
- 7.2.1. פריסת היצוא-פירוט המדינות, אזורים, אליהן ייצאה החברה בשנתיים האחרונות.
 - 7.2.2. גיוון הגידול ביצוא- מגוון המוצרים/ שירותים שהחברה ייצאה החברה בשנתיים האחרונות.
 - 7.2.3. תרומה לתעסוקה באזורי עדיפות לאומית.
 - 7.2.4. חדשנות שיווקית.
 - 7.2.5. נסיבות מיוחדות הנוגעות לפעילות היצוא של החברה.
- 7.3.** ועדת הממליצים תדרג את המועמדים בהתאם לאמות המידה שקבעה בסדר יורד. יובהר כי ניקוד למגמת הגידול ביצוא ינוע בין 30 ל – 50 מהניקוד הכולל וכי ניקוד לשאר אמות המידה, ככל שישנן, ינוע בין 0 ל – 50. כך, הניקוד של המועמדים לאות לפני הוועדות ינוע בין ניקוד מינימלי של 30 לניקוד מקסימלי של 100.

8. בחירת המועמדים

8.1. בתום המועד שנקבע ב"קול קורא" להגשת המועמדות, יבחן מרכז הוועדות את עמידת המועמדים בתנאי הסף ויעביר חוות דעתו בדבר עמידת המועמדים בתנאי הסף.

8.2. כל המועמדים יועברו לדין והמלצת ועדות ממליצים, כאמור בסעיף 8.4.1, אשר תבחן עמידתם בתנאי הסף ותדרג אותם לפי מגמת הגידול בסך היקף היצוא השנתי, בחלוקה לסוגי יצואנים ולפי אמות המידה הקבועות בסעיף 7.2.

8.3. ועדות הממליצים;

8.3.1. לצורך ביצוע הוראה זו ימנה מנכ"ל המשרד 2 ועדות שחבריה יהיו:

8.3.1.1. **חברי ועדת הממליצים הראשונה (כללית) יהיו:**

8.3.1.1.1. נציג מינהל סחר חוץ - יו"ר;

8.3.1.1.2. נציג מינהל סחר חוץ – חבר ומ"מ יו"ר

8.3.1.1.3. נציג מינהל תעשיות – חבר

8.3.1.1.4. נציג מכון היצוא - חבר;

8.3.1.1.5. ראש אגף בכיר צמיחה וחדשנות - חבר;

8.3.1.2. **חברי ועדת הממליצים השנייה (יהלומים) יהיו:**

8.3.1.2.1. נציג מינהל הפיקוח על היהלומים והיצוא הדו שימושי - יו"ר;

8.3.1.2.2. נציג מינהל סחר חוץ – חבר;

8.3.1.2.3. נציג שיוסכם על ידי התאחדות תעשייני היהלומים, בורסת היהלומים הישראלית ומכון היהלומים - חבר;

8.3.2. סדרי עבודת ועדות הממליצים

8.3.2.1. מניין חוקי לקבלת החלטה ע"י ועדת הממליצים הראשונה (כללית) הוא לפחות 3 מחברי הוועדה, ביניהם יו"ר הוועדה או ממלא מקומו. לכל חבר ועדה ניתן למנות ממלא מקום.

8.3.2.2. מניין חוקי לקבלת החלטה ע"י ועדת הממליצים השנייה (יהלומים) הוא לפחות 2 מחברי הוועדה ביניהם יו"ר הוועדה. לכל חבר ועדה ניתן למנות ממלא מקום.

8.3.2.3. החלטות ועדות הממליצים יתקבלו ברוב קולות של משתתפי הישיבה, באין הכרעה ישמש קול היו"ר כקול מכריע.

8.3.2.4. ועדת הממליצים תערוך פרוטוקולים של ישיבותיה. פרוטוקול הישיבה והחלטותיה יחתמו על ידי יושב ראש הוועדה או ממלא מקומו.

8.3.3. סמכויות ועדות הממליצים

וועדת ממליצים מוסמכת לקבל כל החלטה הדרושה לשם הפעלת ההוראה, ובכלל זה הסמכויות הבאות:

- 8.3.3.1 לבחון את הבקשות השונות שהוגשו על ידי המועמדים ולתת המלצות לוועדת הבחירה;
 - 8.3.3.2 לבקש מהמועמדים הבהרות ואסמכתאות נוספות ככל הנדרש;
 - 8.3.3.3 להתייעץ עם מומחים;
 - 8.3.3.4 לעשות כל פעולה לצורך בחינת מצגיהם של המועמדים, לרבות דרישת ידיעות, מסמכים וראיות אחרות.
- 8.3.4 דיון וועדות הממליצים**
- 8.3.4.1 לאחר קבלת הודעה ממרכז וועדת הממליצים בדבר סיום הגשת הבקשות וריכוז הנתונים, תתכנס וועדת הממליצים בכפוף לאישור יו"ר וועדת הממליצים.
 - 8.3.4.2 מתן הודעה לחברי וועדת ממליצים בדבר התכנסותה יינתן לפחות שבוע לפני מועד הדיון.
 - 8.3.4.3 לקראת דיוני וועדת הממליצים, יכין מרכז וועדת הממליצים סדר יום ובו חומר נלווה עבור כל בקשת מועמדות.
 - 8.3.4.4 העתק החומר יועבר באמצעות הדואר האלקטרוני לחברי וועדת הממליצים, לא יאוחר משבוע אחד לפני מועד התכנסותה.
 - 8.3.4.5 בנסיבות ומטעמים מיוחדים, ובכפוף לאישור יו"ר וועדת הממליצים, ניתן לקיים ישיבת ועדה בסבב מיילים או ישיבה טלפונית.
 - 8.3.4.6 ביקש חבר וועדת הממליצים שלא לקיים הדיון בסבב מיילים או בישיבה טלפונית, כנאמר בסעיף 8.5.4.5, יפעל מרכז וועדת הממליצים לכנס את וועדת הממליצים בהקדם האפשרי.
- 8.3.5 התכנסה וועדת הממליצים, תפעל כדלקמן:**
- 8.3.5.1 תקבל החלטה בדבר עמידת המועמד בתנאי הסף, לאחר קבלת הנתונים ממרכז וועדת הממליצים.
 - 8.3.5.2 מצאה וועדת הממליצים כי המועמד עמד בתנאי הסף, יערך דיון בניקוד היצואן.
- 8.4 לאחר גיבוש "רשימת המועמדים המומלצים", ועדת הממליצים תעביר את ההמלצות ל"וועדת הבחירה" לבחירת הזוכים, כאמור בסעיף 7, כדלקמן:**
- 8.4.1 עבור "אות סחר חוץ ליצואן מצטיין"
 - 8.4.1.1 עד 10 המלצות ליצואנים מעל 10 מיליון דולר.
 - 8.4.1.2 עד 10 המלצות ליצואנים מעל 50 מיליון דולר.
 - 8.4.1.3 עד 10 המלצות ליצואנים מעל 100 דולר.
 - 8.4.1.4 עד 5 המלצות ליצואנים בכל אחד מהקלאסטרים.
 - 8.4.1.5 מועמד יכול להיכלל ביותר מקבוצה אחת.
 - 8.4.2 עבור "אות סחר חוץ ליצואן מצטיין" בענף היהלומים – עד 4 המלצות.

9. ועדת הבחירה ובחירת הזוכים

9.1. בחירת הזוכים ב "אות סחר חוץ ליצואן מצטיין" תבצע על ידי ועדת הבחירה בהתאם לשיקול דעתה.

9.2. ועדת הבחירה;

9.2.1. לצורך ביצוע הוראה זו ימנה מנכ"ל המשרד ועדת בחירה שחבריה יהיו:

9.2.1.1. מנהל מערך היצוא והשת"פ הבינלאומי וראש מינהל סחר חוץ במשרד הכלכלה והתעשייה – יו"ר;

9.2.1.2. מנהל אגף קידום יצוא במינהל סחר חוץ – חבר וממלא מקום היו"ר;

9.2.1.3. נציג המנהל הכללי של משרד משרד הכלכלה והתעשייה - חבר;

9.2.1.4. מנהל מינהל הפיקוח על היהלומים והיצוא הדו-שימושי – חבר;

9.2.1.5. מנכ"ל התאחדות התעשיינים - חבר;

9.2.1.6. מנכ"ל מכון היצוא – חבר;

9.2.1.7. מנהל מינהלת צמיחה- חבר

9.2.1.8. שני תעשיינים בכירים בעלי ניסיון של לפחות עשר שנים בתחום היצוא שיומלצו על ידי מנהל מערך היצוא והשת"פ הבינלאומי וראש מינהל סחר חוץ במשרד הכלכלה והתעשייה או מי מטעמו – חברים.

9.2.2. סדרי עבודת ועדת הבחירה

9.2.2.1. מניין חוקי לקבלת החלטה ע"י ועדת הבחירה הוא לפחות 5 מחברי ועדת הבחירה ביניהם יו"ר או ממלא מקום יו"ר.

9.2.2.2. לכל חבר ועדת הבחירה ניתן למנות ממלא מקום.

9.2.2.3. החלטות ועדות הבחירה יתקבלו ברוב קולות של משתתפי הישיבה, באין הכרעה ישמש קול היו"ר כקול מכריע.

9.2.2.4. ועדת הבחירה תערוך פרוטוקולים של ישיבותיה. פרוטוקול הישיבה והחלטותיה יחתמו על ידי יושב ראש הוועדה או ממלא מקומו.

9.2.3 סמכויות וועדת הבחירה

- 9.2.3.1 לקבל כל החלטה הדרושה לשם הפעלת ההוראה ובכלל זה להחזיר המלצה לדין חוזר בוועדת הממליצים, לשם קבלת המלצה חוזרת מועדת הממליצים, על בסיס הנמקה כתובה ובכפוף לאמות המידה.
- 9.2.3.2 ועדת הבחירה תדון בהמלצות ועדת הממליצים ותבחר מביניהן, על פי שיקול דעתה, את הראויים עד ל-10 אותות הוקרה בקטגוריות המנויות בסעיף 4 לעיל.
- 9.2.3.3 ועדת הבחירה תיקח בחשבון, ככל שניתן, מתן ייצוג הולם לתעשיות ולענפים השונים מקרב היצואנים הזוכים.

9.3 אישור הזוכים

- 9.3.1 ועדת הבחירה תדרג ותבחר את המועמדים לזכייה באופן הבא:
- 9.3.1.1 עבור "אות סחר חוץ ליצואן מצטיין" -
- 9.3.1.1.1 עד 3 יצואנים מעל 10 מיליון דולר; זוכה, כשיר שני וכשיר שלישי.
- 9.3.1.1.2 עד 3 יצואנים מעל 50 מיליון דולר; זוכה, כשיר שני וכשיר שלישי.
- 9.3.1.1.3 עד 3 יצואנים מעל 100 מיליון דולר; זוכה, כשיר שני וכשיר שלישי.
- 9.3.1.1.4 עד 3 יצואנים בכל קלאסטר; זוכה, כשיר שני וכשיר שלישי.
- 9.3.1.2 עבור "אות סחר חוץ ליצואן מצטיין" בענף היהלומים – עד 3 יצואנים. זוכה, כשיר שני וכשיר שלישי.

9.4. מרכז הוועדה יודיע לחברות הזכות על זכייתן בכתב.

9.5. מרכז הוועדה יודיע לחברות על אי זכייתן בכתב.

10. וראות משותפות לוועדת הממליצים ולוועדת הבחירה

10.1 ניגוד עניינים

- 10.1.1 חבר ועדה לא יהא נתון בחשש לניגוד עניינים או נראות לחשש ניגוד עניינים ביחס למועמדים. אם יתעורר חשש לניגוד עניינים או נראות לחשש כאמור בכל הליך של מתן אות ההוקרה, יציין זאת בפני יו"ר הוועדה ויפעל על-פי הנחייתו של יו"ר הוועדה בהתייעצות עם היועצת המשפטית של המשרד.
- 10.1.2 נציגי הציבור ימלאו שאלון לבדיקת ניגוד עניינים ויחתמו על הסדר למניעת ניגוד עניינים.

10.2. איסור אפליה

10.2.1. חבר ועדה יפעל באופן בלתי תלוי.

10.2.2. לא יפלו לרעה מועמדים לקבלת אות הוקרה, אם אינם חברים בארגון שנציגיו יושבים בוועדה.

10.3. עמדת היועצת המשפטית, או נציגתה, תכריע בעניינים משפטיים.

11. פרסום שמות הזוכים

רשימת הזוכים שיוענקו להם אות סחר חוץ תפורסם באתר האינטרנט של משרד הכלכלה והתעשייה.

12. טקס חלוקת תעודות

12.1. אותות ההוקרה יחולקו בטקס רשמי בנוכחות שר הכלכלה והתעשייה.

12.2. מועד ומיקום הטקס יפורסם באתר משרד הכלכלה והתעשייה.

12.3. קיום הטקס ומימונו כפוף לאישור התקציב, למגבלות התקציב ולתקציבו המאושר של המשרד.

13. תחולה

תוקף הוראה זו מיום חתימתה והיא מחליפה הוראת מנכ"ל מס' 3.13 הקודמת.

מוטי גמיש

המנהל הכללי

ז' אדר תשפ"ו

24 בפברואר, 2026

רשימת נספחים:

נספח 1 - קישור לטופס בקשה מקוון.